

CAN YOU ANSWER THESE QUESTIONS?

1. What was Rav's relationship with Rabbi Hiyya?
2. When did Rav first come back to Babylon?
3. Describe the circumstances of Rav's final trip to Babylon.
4. Who was the leader of Babylonian Jewry at the time?
5. Describe the circumstances that led Rav to found the Yeshiva of Sura.

This and much more will be addressed in the first lecture of this series: "The Ascendancy of Babylon".

To derive maximum benefit from this lecture, keep these questions in mind as you listen to the tape and read through the outline. Go back to these questions once again at the end of the lecture and see how well you answer them.

PLEASE NOTE: This outline and source book was designed as a powerful tool to help you appreciate and understand the basis of Jewish History. Although the lectures can be listened to without the use of the outline, we advise you to read the outline to enhance your comprehension. Use it as well as a handy reference guide and for quick review.

THE EPIC OF THE ETERNAL PEOPLE

Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series IV Lecture #1

THE ASCENDANCY OF BABYLON

I. The Scion of Royalty

A.

אמר ריש לקיש: הריני כפרת רבי חייא ובניו. שבתחלה כשנשתכחה תורה מישראל עלה עזרא מבבל ויסדה, חזרה ונשתכחה עלה הלל הבבלי ויסדה, חזרה ונשתכחה עלו רבי חייא ובניו ויסדוה. סוכה כ.

Resh Lakish said: May I be an expiation for R. Hiyya and his sons. For in ancient times when the Torah was forgotten from Israel, Ezra came up from Babylon and established it. [Some of] it was again forgotten and Hillel the Babylonian came up and established it. Yet again was [some of] it forgotten, and R. Hiyya and his sons came up and established it. **Sukkah 20a**

B.

רבי איעסק ליה לבריה בי רבי חייא, כי מטא למיכתב כתובה נח נפשה דרביתא. אמר רבי: ח"ו פסולא איכא? יתיבו ועיינו במשפחות, רבי אתי משפטיה בן אביטל, ורבי חייא אתי משמעי אחי דוד. כתובות סב:

Rabbi was engaged in the arrangements for the marriage of his son into the family of R. Hiyya, but when the kethubah was about to be written the bride passed away. 'Is there, G-d forbid', said Rabbi, 'any taint [in the proposed union]?' An enquiry was instituted into [the genealogy of the two] families [and it was discovered that] Rabbi descended from Shephatiah the son of Abital while R. Hiyya descended from Shimei, a brother of David. **Kesubos 62b**

C.

איבו, וחנה, ושילא, ומרתא, ורבי חייא - כולהו בני אבא בר אחא כרסלא מכפרי הוו. סנהדרין ה.

Aivu and Hana, Shila and Martha and R. Hiyya were the sons of Abba b. Aha Karsela of Kafri. **Sanhedrin 5a**

D.

אמר אייבו: הוה קאימנא קמיה דרבי אלעזר בר צדוק, אתא לקמיה ההוא גברא. סוכה מד:

Aivu stated, I was standing in the presence of R. Eleazar b. Zadok when a certain man came before him. **Sukkah 44b**

E.

רב בר אחוה דרבי חייא ובר אחתיה. פסחים ד.

Rav was the son of R. Hiyya's brother and the son of his sister. **Pesachim 4a**

F.

אמר ליה רבי חייא לרב: בר פחת. שבת ג:

Said R. Hiyya to Rav: Son of illustrious ancestors! **Shabbos 3b**

G.

א"ר יוחנן: אבא ממשפחת בריאים הוה, אבל כגון אנו מי שיש לו פרוטה בתוך כיסו יריצנה לחנווני. חולין פד.

R. Johanan said: Abba (Rav) comes from a healthy family (and therefore can get along without meat), but as for us, whosoever amongst us has a penny in his purse should hasten with it to the shop-keeper. **Chullin 84a**

H.

רבי ארוך בדורו הוה ורבי חייא ארוך בדורו הוה ורב מגיע לכתפו, רב ארוך בדורו הוה ורב יהודה מגיע לכתפו, ורב יהודה ארוך בדורו הוה ואדא דיילא מגיע לכתפו. נדה כד:

Rabbi was the tallest man in his generation and R. Hiyya reached to his shoulder, and R. Hiyya was the tallest in his generation and Rav reached to his shoulder. Rav was the tallest man in his generation and Rav Yehudah reached to his shoulder, and Rav Yehudah was the tallest man in his generation and his waiter Adda reached to his shoulder. **Nidah 24b**

I.

שופריה דרב כהנא מעין שופריה [דרב, שופריה דרב מעין שופריה] דרבי אבהו, שופריה דרבי אבהו מעין שופריה דיעקב אבינו, שופריה דיעקב אבינו מעין שופריה דאדם הראשון. בבא מציעא פד.

R. Kahana's beauty is a reflection of [Rav's; Rav's is a reflection of] R. Abbahu's; R. Abbahu's is a reflection of our Father Jacob's; our Father Jacob's was a reflection of Adam's. **Bava Metzia 84a**

II. The Disciple of the Sages

A.

פעם אחד גזר רבי שלא ישנו לתלמידים בשוק. מאי דרש - (שיר השירים ז') חמוקי ירכיך כמו חלאים, מה ירך בסתר אף דברי תורה בסתר. יצא רבי חייא ושנה לשני בני אחיו בשוק, לרב ולרבה בר בר חנה. שמע רבי איקפד. מועד קטן טז:.

On one occasion, Rabbi issued an order that they should not teach disciples in the open public market place. (What was his exposition? — How beautiful are thy steps in sandals, O prince's daughter! The roundings of thy thighs are like the links of a chain [the work of the hands of a skilled workman]. As the thigh is covered so the [discussions on the] words of the Torah are also [to be] under cover.) — R. Hiyya went out and taught the sons of his two brothers in the [open] marketplace, Rav and Rabbah son of Hana. Rabbi heard [of this and] was vexed. **Moed Katan 16b**

B.

כי הוה נחית רבה בר חנה לבבל, אמר ליה רבי חייא לרבי: בן אחי יורד לבבל, יורה? יורה. ידין? ידין. יתיר בכורות? יתיר. כי הוה נחית רב לבבל, אמר ליה רבי חייא לרבי: בן אחותי יורד לבבל, יורה? יורה. ידין? ידין יתיר בכורות? אל יתיר מאי שנא למר דקא קרי בן אחי, ומאי שנא למר דקא קרי בן אחותי? וכי תימא הכי הוה מעשה והאמר מר: איבו, וחנה, ושילא, ומרתא, ורבי חייא - כולהו בני אבא בר אחא כרסלא מכפרי הוו רב בר אחוה דהוה בר אחתיה, רבה בר חנה בר אחוה דלאו בר אחתיה. ואי בעית אימא: על שם חכמתו דכתיב (משלי ז) אמר לחכמה אחתי את. יתיר בכורות? סנהדרין ה.

When Rabbah b. Hana was about to go to Babylon, R. Hiyya said to Rabbi: 'My brother's son is going to Babylon. May he, decide in matters of ritual law?' Rabbi answered: 'He may.' 'May he decide monetary cases?' — 'He may.' 'May he declare firstborn animals permissible [for slaughter]?' — 'He may.' When Rav went there, R. Hiyya said to Rabbi, 'My sister's son is going to Babylon. May he decide on matters of ritual law?' — 'He may.' 'May he decide [monetary] cases?' — 'He may.' 'May he declare firstborn animals permissible for slaughter?' — 'He may not.' Why did R. Hiyya call the former 'brother's son' and the latter 'sister's son'? You cannot say that it was actually so, since a Master said that Aivu [Rav's father] and Hana [Rabbah's father], Shila and Martha and R. Hiyya were the sons of Abba b. Aha Karsela of Kafri? — Rav was also R. Hiyya's sister's son [on his mother's side], while Rabbah was only his brother's son. Or, if you prefer, I might say he chose to call him 'sister's son' on account of his eminent wisdom, as it is written: Say unto wisdom, thou art my sister. **Sanhedrin 5a**

C.

אל יתיר. מאי טעמא? אילימא משום דלא חכים הא קא אמרינן דחכים טובא אלא משום דלא בקיע במומי והאמר רב: שמונה עשר חדשים גדלתי אצל רועה בהמה לידע איזה מום קבוע ואיזה מום עובר אלא: לחלק לו כבוד לרבה בר חנה. ואיבעית אימא: משום הא גופיה, דרב בקיע במומי טפי, ושרי מומי דלא ידעי אינשי, ואמרי: כי האי גוונא שרא רב, ואתו למשרי מום עובר. סנהדרין דף ה:.

What was the reason that Rav was not authorised to permit the slaughter of firstborn animals? Was it that he was not learned enough? But have we not just said that he was very learned? Was it because he was not an expert in judging defects? But did not Rav himself say: I spent eighteen months with a shepherd in order to learn which was a permanent and which a passing blemish? — Rabbi withheld that authorisation from Rav, as a special mark of respect to Rabbah b. Hana. Or, if you prefer, I might say that for the very reason that Rav was a special expert in judging blemishes, he might in consequence declare permissible, with a view to slaughter, [permanent] defects which to others might not be known as such. These latter might thus be led to maintain that Rav had passed cases of such a kind and so to declare permissible transitory blemishes. **Sanhedrin 5a-b**

D.

רב נחת לתמן אמר אנא הוא בן עזאי דהכא אתא חד סב שאל ליה שני הרוגין זה על גב זה סבר שהן עורפין א"ל אין עורפין א"ל למה א"ל התחתון משום טמון והעליון משום צף כד סלק להכא אתא לקמיה דרבי אמר ליה יאות אמר לך כי ימצא לא כי ימצאו. ירושלמי סוטה ט:ב

Rav went there (to Babylon). He said, "I am the Ben Azai of Babylon." A certain elder came and asked him the following question: What is the status of two corpses that are found one on top of the other? He (Rav) thought that they are required to make "arifa". He (the elder) told him, "They don't make 'arifa'." He asked, "Why?" He replied, "The bottom one [is exempt] because it is hidden. The top one [is exempt] because it is floating (not directly on the ground)." When he (Rav) came [back] up here (Eretz Yisroel) he went before Rabbi. He told him, "What he (the elder) told you is correct. [The Scripture says] 'When you find' [a corpse in the singular] not when you find [corpses in the plural]." **Yerushalmi Sota 9:2**

E.

אמר רבא: האי דינא מרבי אלעזר ברבי שמעון גמירנא. זבחים קב:

Rav said: I studied this law from R. Elazar son of R. Shimon. **Zevachim 102b**

F.

אמר רבי זירא אמר רבי אסי אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא אמר רב: בצד עמוד זה התפלל רבי ישמעאל ברבי יוסי של שבת בערב שבת. כי אתא עולא, אמר: בצד תמרה הוה ולא בצד עמוד הוה, ולא רבי ישמעאל ברבי יוסי הוה אלא רבי אלעזר ברבי יוסי הוה, ולא של שבת בערב שבת הוה אלא של מוצאי שבת בשבת הוה. ברכות כז:

R. Zera said in the name of R. Assi reporting R. Eleazar who had it from R. Hanina in the name of Rav: At the side of this pillar R. Yishmael son of R. Yose said the Sabbath Tefillah on the eve of Sabbath. When Ulla came he reported that it was at the side of a palm tree and not at the side of a pillar, and that it was not R. Yishmael son of R. Yose but R. Eleazar son of R. Yose, and that it was not the Sabbath Tefillah on the eve of Sabbath but the end-of-Sabbath Tefillah on Sabbath. **Berachos 27b**

G.

א"ל ריש לקיש: מנו רב, ומנו רב, ולא ידענא ליה? א"ר יוחנן: ולא נהירא ליה לאותו תלמיד ששימש את רבי רבה ור' חייא? והאלקים כל אותן שנים ששימש אותו תלמיד בישיבה - אני שמשתי בעמידה, ומאן גבר - הוא גבר בכולא. חולין נד.

Resh Lakish retorted, 'Who is this Rav? Who is this Rav? I know him not'. Said R. Yochanan to him, 'Do you not remember that disciple who attended the lectures of the Great Rabbi and of R. Hiyya, and, by G-d! all the years during which that disciple sat before his teachers I remained standing! And in what [do you think] he excelled? He excelled in everything!' **Chullin 54a**

H.

אמר ליה: מאן ריש סדרא בבבל? אמר ליה: אבא אריכא, אמר ליה: אבא אריכא קרית ליה? דכירנא כד הוה יתיבנא אחר י"ז שורן אחוריה דרב קמיה דרבי, ונפקי זיקוקין דנור מפומיה דרב לפומיה דרבי, ומפומיה דרבי לפומיה דרב, ולית אנא ידע מה הן אמרין, ואת אבא אריכא קרית ליה. חולין קלז:

He [R. Yochanan] then enquired, 'Who is the head of the Academy in Babylon?' 'Abba Arika,' he replied. 'And you simply call him Abba Arika!' said [R. Yochanan]. 'I remember when I was sitting before Rabbi, seventeen rows behind Rav, seeing sparks of fire leaping from the mouth of Rabbi into the mouth of Rav and from the mouth of Rav into the mouth of Rabbi, and I could not understand what they were saying; and you simply call him Abba Arika!' **Chulin 137b**

I.

אמר רב: אנא הואי במנינא דבי רבי, ומינאי דידי מנו ברישא. והאנן תנן: דיני ממונות והטהרות והטומאות מתחילין מן הגדול, ודיני נפשות מתחילין מן הצד אמר רבה בריה דרבא, ואיתימא ר' הילל בריה דר' וולס: שאני מנינא דבי רבי, דכולהו מנינייהו מן הצד הוו מתחילין. גיטין דף נט.

I was in that assembly of Rabbi, and my vote was taken first. [How could this be], seeing that we have learnt: 'In [taking decisions on] money matters and cases of cleanness and uncleanness, they commence from the principal [of those present]; in capital cases, they commence from the side'? Rabbah the son of Rava, or as some say R. Hillel the son of R. Vallas said: The voting at the court of Rabbi was different, as in all cases it commenced from the side. **Gittin 59a**

J.

רב אמר: מותרין לקבל, ולוי אמר: מותרין באכילה. אמר רב: לעולם אל ימנע אדם עצמו מבית המדרש אפילו שעה אחת. דאנא ולוי הוינן קמיה דרבי כי אמרה להא שמעתא. באורתא אמר: מותרין באכילה, בצפרא אמר: מותרין לקבל. אנא דהואי בי מדרשא הדרי בי, לוי דלא הוה בי מדרשא - לא הדר ביה. ביצה כד:

Rav says: They are permitted to be received, and Levi says: They are permitted to be eaten. Said Rav: A man should never absent himself from the Academy even for a single hour, for I and Levi were both present when Rabbi taught this lesson. In the evening he said: They are permitted to be eaten; but on the [following] morning he said: They are permitted to be received. I who was present in the Academy retracted, [but] Levi who was not present in the Academy did not retract. **Beitza 24b**

III. The Lion Comes to Babylon

A.

רב הוה פסיק סידרא קמיה דרבי, עייל אתא רבי חייא הדר לרישא, עייל בר קפרא הדר לרישא. אתא רבי שמעון ברבי הדר לרישא. אתא רבי חנינא בר' חמא, אמר: כולי האי נהדר וניזיל? לא הדר. איקפיד רבי חנינא, אזל רב לגביה תליסר מעלי יומי דכפורי, ולא איפייס. והיכי עביד הכי? והאמר רבי יוסי בר חנינא: כל המבקש מטו מחבירו אל יבקש ממנו יותר משלש פעמים רב שאני ורבי חנינא היכי עביד הכי? והאמר רבא: כל המעביר על מדותיו מעבירין לו על כל פשעיו אלא, רבי חנינא חלמא חזי ליה לרב דזקפוהו בדיקלא, וגמירי דכל דזקפוהו בדיקלא רישא הוי. אמר: שמע מינה בעי למעבד רשותא. ולא איפייס, כי היכי דליזיל ולגמר אורייתא בבבל. יומא פז:

Once Rav was expounding portions of the Bible before Rabbi, and there entered R. Hiyya, whereupon Rav started again from the beginning; as Bar Kappara entered, he started again from the beginning; as R. Shimon, the son of Rabbi entered, he started again from the beginning. But when R. Hanina b. Hama entered, he said: So often shall I go back? And he did not go over it again. R. Hanina took that offence. Rav went to him on thirteen eves of the Day of Atonement, but he would not be pacified. But how could he do so, did not R. Yose b. Hanina say: One who asks pardon of his neighbour need not do so more than three times? — It is different with Rav. But how could R. Hanina act so [unforgivingly]? Had not Rava said that if one passes over his rights, all his transgressions are passed over [forgiven]? — Rather: R. Hanina had seen in a dream that

Rav was being hanged on a palm tree, and since the tradition is that one who in a dream is hanged on a palm tree will become head [of an Academy] he concluded that authority will be given to him, and so he would not be pacified, to the end that he departed to teach Torah in Babylon. **Yoma 87b**

B.

אמר ליה רבא בר רב הונא לרב הונא: והא רבנן דאתו ממערבא אמרי: אם רצו לזמן מזמנין, מאי לאו דשמיע להו מרבי יוחנן? לא, דשמיע להו מרב מקמי דנחית לבבל. ברכות מה:

Raba b. R. Huna said to R. Huna: But the Rabbis who came from the West say that if they desire to invite one another they may do so; and must they not have heard this from R. Johanan?— No; they heard it from Rav before he went down to Babylon. **Berachos 45b**

C.

שמואל וקרנא הוו יתבי אגודא דנהר מלכא, חזינהו למיא דקא דלו ועכירי. אמר ליה שמואל לקרנא: גברא רבה קאתי ממערבא, וחייש במעיה, וקא דלו מיא לאקבולי אפיה קמיה, זיל תהי ליה אקנקניה. אזל אשכחיה לרב, אמר ליה: מניין שאין כותבין תפילין אלא על גבי עור בהמה טהורה? אמר לו: דכתיב (שמות יג) למען תהיה תורת ד' בפין מן המותר בפין. מניין לדם שהוא אדם? שנאמר (מלכים ב:ג) ויראו מואב מנגד את המים אדמים כדם. מניין למילה שבאותו מקום? נאמר כאן ערלתו ונאמר להלן ערלתו, מה להלן דבר שעושה פרי אף כאן דבר שעושה פרי. אימא לבו, דכתיב (דברים י) ומלתם את ערלת לבבכם, אימא אזנו, דכתיב (ירמיהו ו) הנה ערלה אזנם? דנין ערלתו תמה מערלתו תמה, ואין דנין ערלתו תמה מערלת שאינה תמה. אמר ליה: מאי שמך? קרנא. אמר ליה: יהא רעוא דתיפוק ליה קרנא בעיניה. לסוף עייליה שמואל לביתה, אוכליה נהמא דשערי וכסא דהרסנא, ואשקיה שיכרא, ולא אחוי ליה בית הכסא, כי היכי דלישתלשל. לייט רב ואמר: מאן דמצערן לא לוקמוה ליה בני. שבת קח.

Shmuel and Karna were sitting by the bank of the Nehar Malka, and saw the water rising and becoming discoloured. Said Shmuel to Karna: A great man is arriving from the West who suffers from stomach trouble, and the water is rising to give him a welcome. Go and smell his bottle! So he went and met Rav. He asked him, "How do we know that tefillin may be written only on the skin of a clean [edible] animal?" "Because it is written, that the Law of the L-rd may be in thy mouth, [meaning] of that which is permitted in thy mouth," he replied. "How do we know that blood is red?" he asked. — "Because it is said, 'and the Moabites saw the water over against them as red as blood.'" "How do we know that circumcision [must be performed] in that [particular] place?" — "'His orlah' is stated here, and 'its orlah' is stated elsewhere: just as there something that produces fruit [is meant], so here too something [the limb] that produces fruit [is meant]." "Perhaps it means the heart, for it is written, 'Circumcise therefore the foreskin of your heart?'"

"Perhaps it means the ear, for it is written, 'Behold, their ear is uncircumcised?'" — "We learn the complete [word] 'orlatho' from the complete [word] 'orlatho', but we do not learn the complete 'orlatho' from 'orlath', which is incomplete." "What is your name?" he asked. "Karna." "May it be [His] will that a horn [karna] shall sprout out from between his eyes!" he retorted. Subsequently, Shmuel took him into his house, gave him barley bread and a fish pie to eat, and strong liquor to drink, but did not show him the privy, that he might be eased. Rav cursed, saying, "He who causes me pain, may no sons arise from him" — And thus it was. **Shabbos 108a**

D.

רב ושמואל ורב אסי איקלעו לבי שבוע הבן, ואמרי לה לבי ישוע הבן, רב לא עייל קמיה דשמואל, שמואל לא עייל קמיה דרב אסי, רב אסי לא עייל קמיה דרב. אמרי: מאן נתרח? נתרח שמואל וניתי רב ורב אסי. ונתרח רב או רב אסי רב, מילתא בעלמא הוא דעבד ליה לשמואל, משום ההוא מעשה דלטייה אדבריה רב עליה. בבא קמא דף פ.:

Rav and Shmuel and R. Assi once met at a circumcision of a boy, or as some say, at the party for the redemption of a son. Rav would not enter before Shmuel, nor Shmuel before R. Assi, nor R. Assi before Rav. They therefore argued who should go in last, [and it was decided that] Shmuel should go in last, and that Rav and R. Assi should go in [together]. But why should not either Rav or R. Assi have been last? — Rav [at first] was merely paying a compliment to Shmuel, to make up for the [regrettable] occasion when a curse against him, escaped his lips; for that reason Rav offered him precedence. **Bava Kama 80a-b**

E.

רב בכהני קרא, דהא רב הונא קרי בכהני. בשלמא רב הונא קרי בכהני - דהא אפילו רב אמי ורב אסי, דכהני חשיבי דארעא ישראל, מיכף כייפו ליה לרב הונא. אלא רב, הא איכא שמואל, דכהנא הוה ודבר עליה - שמואל נמי מיכף הוה כייף ליה לרב, ורב הוא דעבד ליה כבוד. וכי עביד ליה - בפניו, שלא בפניו - לא עביד ליה. מגילה כב.

Rav read as kohen, for R. Huna also read as kohen. I can understand R. Huna reading as kohen, because even R. Assi and R. Ammi who were distinguished kohanim of Eretz Israel showed deference to R. Huna. But as to Rav there was Shmuel [his Babylonian contemporary] who was a kohen and who took precedence of him? — Shmuel also showed deference to Rav, and it was Rav who of his own accord paid him special honor and this he did only in his presence, but not when he was not present. **Megilla 22a**

F.

רב איקלע לאתריה דרבי שילא, לא הוה אמורא למיקם עליה דרבי שילא, קם רב עליה וקא מפרש: מאי קריאת הגבר קרא גברא. אמר ליה רבי שילא: ולימא מר קרא תרנגולא אמר ליה: אבוב לחרי זמר, לגרדאי לא מקבלוה מיניה. כי הוה קאימנא עליה דרבי חייא ומפרישנא מאי קריאת הגבר קרא גברא ולא אמר לי ולא מידי, ואת אמרת לי: אימא קרא תרנגולא? אמר ליה: מר ניהו רב? נינח מר. אמר ליה, אמרי אינשי: אי תגרת ליה פוץ עמריה. איכא דאמרי, הכי אמר ליה: מעלין בקדש ולא מורידין. יומא כ:

Rav came to the place of R. Shila, when there happened to be no interpreter to stand next to R. Shila, so Rav took the stand next to him and interpreted 'keriath hagever' as 'the call of the man'. R. Shila said to him: Would you, Sir, interpret it as: Cockcrow! Rav replied: A flute is musical to nobles, but give it to weavers, they will not accept it. When I stood before R. Hiyya and interpreted 'keriath ha-gever' as the 'call of the man' he did not object to it and you say to me: Say, perhaps, the cock's crow! He said: Sir, you are Rav, would you sit down, Sir! He replied: People say: If you have hired yourself away [to someone] pull his wool! Some say: Thus did he reply to him: One may promote a man in holy things, but not demote him. **Yoma 20b**

G.

וביומי דר' נחת רב לבבל בשנת תק"ל שנה למלכות יון דרגילנא ביה. והוה הכא ר' שילא רישא בי רבנן בתר ר'. אגרת רב שרירא גאון

In the days of Rabbi (Yehudah the Prince grandson of Rabbi) Rav went down to Babylon in the year 530 of the Greek kingdom (the Seleucid calendar) [which corresponds to the year 219 C.E.]. [This is the system] of which we are accustomed to use. Rav Shilo was the head of the academy of Rabbis [in the period] after Rabbi. **The Letter of Rav Sherira Gaon.**

H.

א"ל שמואל לרב: בשלמא לדידי דאמינא זליפתן של כלים אסוריין אוסרתן, היינו דכי אתא רב יצחק בר שמואל בר מרתא ואמר, דריש רבי שמלאי בנציבין: שמן ר' יהודה ובית דינו נמנו עליו והתירוהו, קסבר: נותן טעם לפגם מותר אלא לדידך דאמרת דניאל גזר עליו, דניאל גזר ואתא רבי יהודה הנשיא ומבטל ליה? והתנן: אין ב"ד יכול לבטל דברי ב"ד חבירו אלא א"כ גדול הימנו בחכמה ובמנין א"ל: שמלאי לודאה קא אמרת? שאני לודאי דמזלזלו. א"ל: אשלח ליה, איכסיף. אמר רב: אם הם לא דרשו, אנן לא דרשינן? והכתיב: (דניאל א) וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפת בג המלך וביין משתיו, בשתי משתאות הכתוב מדבר, אחד משתה יין ואחד משתה שמן, רב סבר: על לבו שם ולכל ישראל הורה, ושמואל סבר: על לבו שם ולכל ישראל לא הורה. עבודה זרה לו.

Shmuel said to Rav: According to my explanation that the residue from their prohibited vessels renders it prohibited, it is quite right that when R. Yitzchok b. Shmuel b. Martha came he related that R. Simlai expounded in Nisibis: As regards oil R. Yehudah and his Court took a vote and declared it permitted, holding the opinion that [when the forbidden element] imparts a worsened flavour [the mixture] is permitted. But according to your statement that [it is prohibited because] Daniel decreed against it, [can it be thought that] Daniel made a decree and R. Yehudah the Prince then came and annulled it? For have we not learnt: A Court is unable to annul the decisions of another Court, unless it is superior to it in wisdom and numerical strength! — Rav replied to him: You quote Simlai of Lud; but the inhabitants of Lud are different because they are neglectful [of Rabbinical ordinances]. [Shmuel] said to him: Shall I send for him? [Rav] thereupon became embarrassed and said: If [R. Yehudah and his Court] have not made proper research, shall we not do so? Surely it is written: But Daniel purposed in his heart that he would not defile himself with the king's meat nor with the wine which he drank — the verse speaks of two drinkings, viz. the drinking of wine and the drinking of oil! Rav was of the opinion that Daniel purposed in his own heart [not to drink the oil] and decided similarly for all Israel; whereas Shmuel was of the opinion that he purposed in his own heart [not to drink the oil] but did not decide similarly for all Israel. **Avodah Zarah 36a**

I.

תנא: רבותינו התירוה לינשא. מאן רבותינו? אמר רב יהודה אמר שמואל: בי דינא דשרו מישחא, סברי לה כרבי יוסי, דאמר: זמנו של שטר מוכיח עליו. א"ר אבא בריה דרבי חייה בר אבא א"ר יוחנן: ר' יהודה נשיאה בנו של ר"ג בר רבי הורה, ולא הודו לו כל סיעתו, ואמרי לה: כל שעתו. גיטין עו:

A Tanna taught: 'Our Rabbis allowed her to marry'. Who are meant by 'our Rabbis'? — Rav Yehudah said in the name of Shmuel: The Beth din which permitted the oil [of heathens]. They concurred with R. Yose, who said that the date of the document is sufficient indication. R. Abba the son of R. Hiyya bar Abba said in the name of R. Yochanan: R. Yehudah the Prince, the son of Rabban Gamaliel the son of Rabbi, gave this ruling, but none of his colleagues [saya'to] agreed with him, or, as others report, [his ruling did not find acceptance] during the whole of his life [sha'ato]. **Gittin 76a**

K.

יצחק בר שמואל בר מרתא נחת לנציבין אשכח שמלאי הדרומי יתיב דרש רבי ובית דינו התירו בשמן אמר שמואל אכל רב לא קביל עליה מיכול אמר ליה שמואל אכול דלא כן אנא כתב עליך זקן ממרא אמר ליה עד דאנא תמן אנא ידע מאן ערר עליה שמלאי הדרומי אמר ליה מר בשם גרמיה לא בשם רבי יודן נשייא אטרח עלוי ואכל. ירושלמי עבודה זרה ב:ח

R. Yitzchok b. Shmuel b. Martha went down to Nisibis and found R. Simlai from from the south [of Palestine] who was expounding: Rabbi and his Beth Din permitted oil. He said [this testimony] and Shmuel ate [the oil]. Rav did not accept this [this testimony] and did not eat. Shmuel said to him: Eat so that they don't write about you that you are a "zaken mamreh" [a rebellious scholar]. He (Rav) said to him: While I was there I was aware of that which Simlai, the one from the south [of Palestine], aroused about the issue. He replied: The Master [R. Simlai] said it over [then] in his own name not in the name of Rabbi Yehudah the Prince. He prevailed upon him and he ate. **Yerushalmi Avodah Zarah 2:8**

IV. The Yeshiva of Sura

A.

וכד נח נפשיה דר' שילא הוו רב ושמואל הכא ואדבריה רב לשמואל מקמיה ולא איצטבי רב למהוי רישא עליה ולאותוביה לשמואל קמיה ואף שמואל לא אצטבי למהוי רישא עליה דרב ולאותוביה לרב קמיה דהוה קשיש רב משמואל טובא . . . ומשום הכי שבקיה רב לשמואל בנהרדעא דהוה דוכתיה והוה מקום תורה ואתרחק לדוכתא דלא הוה ביה תורה והוה סורא דהיא מתא מחסיא והוה ישראל נפשי התם ואפילו אסור והתר לא הוה ידעי ואמר רב איתיב הכא כי היכי להוי תורה בהאי דוכתא. אגרת דרב שרירא גאון

When Rav Shilo died, Rav and Shmuel were here (in Nehardea). Rav used to escort Shmuel with Shmuel in front [as a sign of respect]. Rav did not want to be the head [of the yeshiva] over Shmuel and place him [as a disciple to sit] in front of him. Neither did Shmuel desire to be the head [of the yeshiva] over Rav and place him [as a disciple to sit] in front of him because Rav was much older than he. . . . Therefore Rav left Shmuel in Nehardea which was his (Shmuel's) place and a place of Torah study, and distanced himself to a place that was without Torah. This was Sura which is [the present place of] Masa Mechasia. There were many Jews there but they didn't even know [the simple laws of] that which is permitted and forbidden. Rav said: Let me settle here so that there should be Torah in this place. **The Letter of Rav Sherira Gaon**

B.

רב איקלע לטטלפוש, שמעה לההיא איתתא דקאמרה לחבירתה: ריבעא דבשרא כמה חלבא בעי לבשולי? אמר: לא גמירי דבשר בחלב אסור, איעכב וקאסר להו כחלי. חולין קי.

Rav once happened to be at Tattlefush and overheard a woman asking her neighbor. How much milk is required for cooking a rib'a of meat? Said Rav: Do they not know that meat cooked with milk is forbidden? He therefore stayed there [some time] and declared the udder forbidden to them. **Chullin 110a**

C.

אמר רב: הצר צורה בנכסי הגר קנה, דרב לא קני לגנתא דבי רב אלא בצורתא. בבא בתרא נד.

Rav said: If a man draws a figure [of an animal or bird] on the property of a [deceased] proselyte, he acquires ownership. [We ascribe this opinion to Rav] because Rav acquired the garden adjoining his Beth Hamidrash only by drawing a figure. **Bava Basra 54a**

D.

רב זרע גינתא דבי רב משארי משארי. קדושין לט.

Rav sowed the scholars' garden in separate beds. **Kiddushin 39a**

E.

ת"ש, דאמר שמואל: לא כתבינן פרוסבול אלא אי בבי דינא דסורא אי בבי דינא דנהרדעא. גיטין לו:

Come and hear, [since] Shmuel has said: We do not make out a prosbul save either in the Beth din of Sura or in the Beth din of Nehardea. **Gittin 36b**

F.

אמר רבה בר רב הונא: המקדש בעד אחד - בי דינא רבה אמרי: אין חוששין לקידושי. מאן בי דינא רבה? רב. קדושין סה:

Rabbah son of R. Huna said: If a man betroths in the presence of one witness, the Great Court rules: We disregard his kiddushin. Who is the Great Court? — Rav. **Kiddushin 65b**

G.

דכ"ע בעינן לקיימו, רב סבר: כיון דאיכא מתיבתא מישכח שכיחי, ושמואל סבר: מתיבתא בגירסייהו טרידי. איתמר נמי, אמר ר' אבא אמר רב הונא: עשינו עצמינו בבבל כא"י לגיטין, מכי אתא רב לבבל. גיטין ו.

Both [Rav and Shmuel] agree that the Get requires confirmation. Rav, however, is of the opinion that since there are Talmudical Colleges (Mesivtas) in Babylonia, witnesses can always be found, while Shmuel is of opinion that the Mesivtas are taken up with their studies. It has also been stated that R. Abba said in the name of R. Huna: In Babylonia we have put ourselves on the same level as Eretz Yisrael in respect to bills of divorce from the time when Rav came to Babylon. **Gittin 6a**

H.

אמר רב הונא אמר רב: עשינו עצמנו בבבל כארץ ישראל לבהמה דקה, מכי אתא רב לבבל.
בבא קמא פ.

R. Huna said: From the time Rav arrived in Babylon, we put ourselves in Babylon with reference to breeding small cattle on the same footing as if we were in Eretz Yisrael.

Bava Kama 80a

I.

כולהו שני דרב, הוה כתב ליה רבי יוחנן: לקדם רבינו שבבבל. חולין צה:

During the lifetime of Rav, R. Yochanan used to address him thus in his letters: Greetings to our Master in Babylon! **Chullin 95b**

J.

אנטונינוס שמשיה לרבי אדרכן שמשיה לרב. כי שכיב אנטונינוס, א"ר: נתפרדה חבילה כי שכיב אדרכן, אמר רב: נתפרדה חבילה. עבודה זרה י: יא.

Antoninus attended on Rabbi; Artaban attended on Rav. When Antoninus died, Rabbi exclaimed: The bond is snapped! [So also] when Artaban died, Rav exclaimed: The bond is snapped! **Avodah Zarah 10b-11a**

V. Rav's Legacy

A.

רב הוה קא מצערא ליה דביתהו, כי אמר לה עבידי לי טלופחי עבדא ליה חימצי, חימצי עבדא ליה טלופחי. כי גדל חייא בריה, אפיך לה. אמר ליה: איעליא לך אמך אמר ליה: אנא הוא דקא אפיכנא לה. אמר ליה, היינו דקא אמרי אינשי: דנפיק מינך טעמא מלפך, את לא תעביד הכי, שנאמר: (ירמיהו ט') למדו לשונם דבר שקר העוה וגו'. יבמות סג.

Rav was constantly tormented by his wife. If he told her, 'Prepare me lentils', she would prepare him small peas; [and if he asked for] small peas, she prepared him lentils. When his son Hiyya grew up he gave her [his father's instruction] in the reverse order. 'Your mother', Rav once remarked to him, 'has improved'! 'It was I', the other replied, 'who reversed [your orders] to her'. 'This is what people say,' the first said to him, 'Thine own offspring teaches thee reason.' 'You, however, must not continue to do so, for it is said: They have taught their tongue to speak lies, they weary themselves etc (Jeremiah 9:4).'

Yevomos 63a

B.

אמר ליה רב לרב אסי: לא תדור במתא דלא צניף בה סוסיא ולא נבח בה כלבא, ואל תדור בעיר דריש מתא אסיא, ולא תנסיב תרתי, אי נסבת תרתי נסיב תלת. אמר ליה רב לרב כהנא: הפוך בנבילתא ולא תיפוך במילי. פשוט נבילתא בשוקא ושקיל אגרא, ולא תימא כהנא אנא, וגברא רבא אנא, וסניא בי מלתא. סלקת לאיגרא שירותך בהדך. מאה קרי במתא בזוזא תותי כנפיך ניהוו. אמר ליה רב לחייא בריה: לא תשתי סמא, ולא תשוור ניגרא, ולא תעקך ככא, ולא תקנא בחיויא, ולא תקנא בארמאה. תנו רבנן: שלשה אין מתקנאין בהן, ואלו הן: נכרי קטן, ונחש קטן, ותלמיד קטן. מאי טעמא דמלכותייהו אחורי אודנייהו קאי. אמר ליה רב לאיבו בריה: טרחי כך בשמעתא ולא מסתייע מילתא, תא אגמרך מילי דעלמא: אדחלא אכרעך זבינך זבינך. כל מילי זבינך ותחרט בר מחמרא, דזבינך ולא תחרט. שרי כסיך, פתח שקיך. קבא מארעא ולא כורא מאיגרא. תמרא בחלוזך לבית סודנא רהיט. ועד כמה? אמר רבא: עד תלתא סאה. פסחים קיג.

Rav said to R. Assi: Do not dwell in a town in which no horses neigh or dogs bark. And do not dwell in a town where the leader of the community is a physician. And do not marry two [women], [but] if you do marry two, marry a third.

Rav said to R. Kahana: Deal in carcasses, but do not deal (compromise) in words; flay carcasses in the market place and earn wages and do not say, 'I am a priest and a great man and it is beneath my dignity.' [Even] if you [merely] ascend the roof, [take] victuals with you. [Even] if a hundred pumpkins cost but a zuz in town, let them be under your wings. Rav said to his son Hiyya: Do not take drugs and do not leap in great jumps; do not have a tooth extracted, and do not provoke serpents and do not provoke a Syrian.

Our Rabbis taught: Three must not be provoked, viz.: an insignificant Gentile, a little snake, and a humble pupil. What is the reason? Because their kingdom stands behind their ears.

Rav said to his son Aibu: I have laboured over your studies but without success, [so] come and I will teach you worldly wisdom. Sell your wares while the sand is still on your feet. Everything you may sell and regret, except wine, which you can sell without regrets. Untie your purse and [then] open your sacks. Better a kab from the ground than a kor from the roof. When the dates are in your bag run to the brewery [beth sudna]. And to what extent? — Said Raba: Up to three se'ahs. **Pesachim 113a**

C.

רב כי הוה נפיק למידן דינא אמר הכי: בצבו נפשיה לקטלא נפיק, וצבו ביתיה לית הוא עביד, וריקן לביתיה אזיל, ולואי שתהא ביאה כיציאה. יומא פו:

Whenever Rav went to the court, he used to say thus: Out of his own will he goes towards death, the wishes of his household he is unable to fulfill, for he returns empty to his home. Would that the coming forth be like the going in. **Yoma 86b**

D.

רב הוה ליה מילתא בהדי ההוא טבחא לא אתא לקמיה. במעלי יומא דכפורי אמר איהו: איזיל אנא לפיוסי ליה. פגע ביה רב הונא אמר ליה להיכא קא אזיל מר? אמר ליה לפיוסי לפלניא. אמר: אזיל אבא למיקטל נפשא. אזל וקם עילויה, הוה יתיב וקא פלי רישא, דלי עיניה וחזייה, אמר ליה: אבא את זיל, לית לי מילתא בהדך בהדי דקא פלי רישא אישתמיט גרמא, ומחיה בקועיה, וקטליה. יומא פז.

Rav once had a complaint against a certain butcher, and when on the eve of the Day of Atonement he [the butcher] did not come to him, he said: I shall go to him to pacify him. R. Huna met him and asked: Whither are you going, Sir? He said: To pacify so-and-so. He thought: Abba is about to cause one's death. He went there and remained standing before him [the butcher], who was sitting and chopping an [animal's] head. He raised his eyes and saw him [Rav], then said: You are Abba, go away. I will have nothing to do with you. Whilst he was chopping the head, a bone flew off, struck his throat, and killed him. **Yoma 87a**

VI. The Death of the Giant

A.

אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב: מהספדו של אדם ניכר אם בן העולם הבא הוא אם לאו. איני, והאמר ליה רב לרב שמואל בר שילת: אחים בהספידא, דהתם קאימנא - לא קשיא, הא - דמחמו ליה ואחים, הא - דמחמו ליה ולא אחים. שבת קנג.

Rav Judah son of R. Shmuel b. Shila said in Rav's name: From the funeral eulogy pronounced over a man it may be known whether the future world is his or not. But is that not so? for Rav said to R. Shmuel b. Shilath, 'Be fervent in my funeral eulogy, for I will be standing there'? — There is no difficulty: in the one case a fervent lament is pronounced and one is deeply moved, in the other a fervent lament is pronounced and one is not moved. **Shabbos 153a**

B.

קבריה דרב הוו שקלי מיניה עפרא לאישתא בת יומא. סנהדרין מז:

It was the practice of people to take earth from Rav's grave and apply it [as a remedy] on the first day of an attack of fever. **Sanhedrin 47b**

C.

שכיב רב בשנת תקנ"ח. אגרת דרב שרירא גאון

Rav died in the year 558 (of the Seleucid calendar) [247 C.E.].
Sherira Gaon

The Letter of Rav

D.

ומצינו עשרה מילי דחסידותא דהוה נהוג בהון רב ובתריה לא יכלו כולהו שמעיה לאחזוקי בהון וכל חד מנהון אחזוק בחדא מנהון: חדא דלא הוה מסגי ארבע אמות בקומה זקופה ונהג רב יהודה אחריו. שנייה דלא הוה מסגיא ארבע אמות בגלוי הראש ונהג רב הונא אחריו. שלישית דהוה מקיים שלש סעודות בשבת ונהג רב נחמן אחריו. רביעית [מכוון לבו בתפלה (ג' ספר היוחסין)] דלא הוה מביט לצדדין. חמישית דאפילו לפניו לא היה מביט. דמאן דאתי לנגדו לא הוה ידע ליה עד דשמיע קליה. ונהגו רב ששת ורב יוסף אחריו ולא יכלו לעמוד בה וסמו עיניהם. ששית כד הוה עייל לבי מדרשא הוה מקיף הלא הוה פסע ועייל קמיה רבנן כד גרסי, ולא הוה מטרח ציבורא. ונהגו רבי זירא ואבבי אחריו. שביעית דלא הוה אכיל בסעודת הרשות. שמינית דכל דקפיד עליה אזיל איהו לגביה ומפייס ליה כדגרסינן בפרק יום הדפורים רב אזיל לגבי האי טבחא ונהג מר זוטרא בריה דרב נחמן אחריו. תשיעית שהיה רגיל בתפילין ונהג רב ששת אחריו. עשירית שהיה קולו ערב והיה רגיל לירד לפני התיבה ולהיות מתורגמן לרבו ולכל מי שצריך, לקיים מה שנאמר כבוד את ד' מהונך [משלי ג' ט']. תשובת הגאונים הובא בס' האורה לרש"י וס' היוחסין

We find ten matters of piety that was part of Rav's constant behavior. After his passing, no one of his disciples was able to wholly incorporate them. However, each of one of [his disciples] held fast to one of them. *First:* He didn't go four cubits with an upright stature (a sign of arrogance). Rav Yehudah followed him [in this matter]. *Second:* He wouldn't go four cubits bareheaded. Rav Huna followed him [in this matter]. *Third:* He would [always] fulfill [the mitzvah of eating] three meals on the Sabbath. Rav Nachman followed him [in this matter]. *Fourth:* [He would concentrate when he prayed. Version of Sefer Yuchasin] He wouldn't look about at his sides. *Fifth:* He wouldn't even look straight forward. He didn't even know the person who standing in front of him until he heard his voice. Rav Sheshes and Rav Yoseph [tried] to follow him but couldn't. They therefore blinded themselves. *Sixth:* When he would walk into the Bais Midrash (Study Hall) he would walk around and wouldn't walk directly in front of the Rabbis as they were studying so as not to burden the group (because otherwise they would stand up before him) Rav Zeira and Abaye followed him in this matter. *Seventh:* He wouldn't eat a meal [when invited] that wasn't associated with a mitzvah. *Eighth:* If anyone was displeased with him he would go over to them to appease them, as we read in the text of the chapter "Yom HaKippurim" (the eighth chapter of Yoma [87a]): Rav went to that butcher etc. Mar Zutra b. Rav Nachman followed him in this matter. *Ninth:* He was used to constantly wear "tefillin". Rav Sheshes followed him in this matter. *Tenth:* He had a sweet voice and would be in the habit of going down in front of the ark [to pray] and to be the interpreter for his Rabbi and for anyone who needed, as it is stated, "Honor the L-rd from your wealth." **Responsa of the Gaonim quoted in Rashi Sefer HaOrah and Sefer HaYuchasin**